

Reseberättelse - deltagande som examinator vid EBHS examen 8-9 maj 2023, Rimini, Italien

Som läkare anförtror våra medmänniskor oss med sin hälsa och många av sina allra mest privata angelägenheter. Därför behöver vi alltid se till att bemöta dem med yttersta respekt och sörja för att hålla oss väl pålästa och informerade om kunskapsläget inom vår egen specialitet. Det låter som, och är onekligen, mycket höga anspråk. Att motivera sig att läsa kan ibland kännas tungt och för egen del behövde jag ett konkret mål att jobba mot. Jag gjorde därför den sk EBHS examen i Santander, Spanien, i juni 2016 (det finns en tidigare reseberättelse om den erfarenheten också). Motivation och självdisciplin är dock inte helt olika dagsländor med lång utvecklingsfas och kort levnadstid. Jag lär knappast vara ensam om att känna att man behöver något som motiverar en att hålla sig påläst även när både ork och motivation tryter bland livets alla måsten, jurer och övertid. Så när möjligheten att medverka som examinator vid årets upplaga av EBHS examen dök upp var jag inte sen att anta utmaningen.

När jag tackade ja till att medverka återstod endast ca 2½ månader tills det var dags. Som tur var hade jag lite anteckningar kvar från när jag läste till mitt eget prov. Dessa anteckningar och jag umgicks sedan på mitt arbetsrum genomströmmade av den starkaste varianten av sjukhuskaffet under några kvällar och helgdagar fram till avresan mot Italien och Rimini. För varje timmes läsning ökade min ödmjukhet inför uppgiften, liksom den nedslående insikten om minnets svaghet. Har jag verkligen kunnat allt detta? Jag jobbar dagligen inom fältet, och ändå... Det sägs att ordet för människa på arabiska – "insaan" – har härletts från ordet "nisyaan", att glömma. Jag fick en ökad förståelse för arabiskans egendomliga val av det karaktärsdrag som fått tjäna som beteckning för den mänskliga varelsen (att homo sapiens betyder "den visa människan" utesluter ju förstås inte att hon glömmet, eller är det kanske insikten därom som gör henne vis?).

Nog med spekulationer, den 7 maj landade jag i Bologna varifrån jag tog mig vidare med kollektivtrafiken mot Rimini. Kollektivtrafiken i ett land är ett intressant fönster in i dess kultur. Den privata bubblan upptar klart mindre golvyta än i Sverige och folk verkade inte så besvärade av att stå som packade sillar i bussen. Trots värmen och trängseln bjöd en ungdomsgrupp på vacker körsång mitt under färden vilket kontrasterade mot att chauffören körde som om han borde ha tagit en toalettpaus innan vi började rulla.

På morgonen den 8 maj var det äntligen dags. Under den ca 3 km långa promenaden från boendet mot mässanläggningen Palacongressi di Rimini passerade jag den imponerande Augustusbågen som byggdes år 27 f.Kr. i Caesar Augustus ära. Byggstenar och murbruk står sig helt klart både bättre och längre än våra stackars minnen. Lite längre fram låg målet för resan. Den enorma mastodontbyggnaden kan enligt uppgift ta emot ca 9000 besökare samtidigt, vilket gör det till en av Europas allra största mässanläggningar.

Väl på plats hälsade alla examinatorer på varandra innan vi satte oss ned och fick en kort genomgång av vårt uppdrag. Vi fick också en snabb genomgång av vad de olika betygsgraderna står för. Det var lite kul att se att flera av de största profilerna inom FESSH medverkade som examinatorer och många har dessutom gjort det i långt mer än 10 år. Stämningen var mycket vänskaplig och välkomnande. I år hade 99 handkirurger kvalificerat sig genom att ha klarat av den skriftliga delen tidigare. Av dessa infann sig nu 96. Numera deltar även kandidater från länder långt utanför Europas gränser. Från Sverige deltog även Annette Chemnitz som examinator och på kandidatsidan representerades Sverige av två deltagare.

Själva provet var uppdelat i tre muntliga delar om 30 min vardera, där varje del hade lite olika inriktning (trauma, elektiv kirurgi, blandat). Dessutom fanns en praktisk del där deltagarnas kirurgiska färdigheter i att utföra plattosteosyntes på en metakarpalbensfraktur samt böjsensutur utvärderades.

Under de muntliga examinationerna satt vi examinatore i par. Vid betygsättningen var vi instruerade att inte prata med varandra förrän vi hade matat in våra egna betyg på alla individuella diskussionsfall i en digital databas. Detta för att inte påverka varandras bedömningar. Jag tror inte att jag och mina medexaminatorer skilde i våra slutbedömningar ens vid något enstaka tillfälle. Detsamma verkade på det stora hela gälla även för de övriga examinatorena. Detta talar i mina ögon för att godtyckligheten i betygsättningen är ganska låg och att betygskriterierna respekteras.

Nivån på kandidaterna var mycket varierande, från de som fick en att undra hur i hela friden de kunde ha klarat av den skriftliga delen som krävs för att kvalificera sig till den muntliga/praktiska delen, till de som knappt hade några som helst kunskapsluckor trots alla krångligheter man försökte strö ut i deras väg mot diplommet. Generellt gick det bättre för de som hade några års erfarenhet i bagaget än de som var ganska unga. Även Lindsay Muir som är den som ansvarar för provet och annars jobbar i Manchester, sade att han avråder yngre kollegor från att göra provet alltför tidigt. Knappt $\frac{3}{4}$ av deltagarna kunde i slutet gå hem med ett diplom som bevis på godkänd EBHS examination.

Totalt var jag ansvarig för 17 kandidater på två fullspäckade dagar. För att hålla orken uppe bjöds examinatorena av FESSH på två middagar i slutet av bägge provdagarna. Då fick jag även tillfälle att dela bord och umgås med några av de tyngsta namnen inom den europeiska handkirurgin och passade givetvis på att dryfta svåra patientfall där jag länge har famlat efter lösningar. Något oväntat fick jag också tillfälle att ge råd kring patientfall till samma storheter vilket kändes kul och även visar på deras ödmjukhet inför att kunskap mycket väl kan komma från obekant håll.

Italien rankas ofta högt på listor över de länder som erbjuder den mest utsökta maten. Och det är svårt att inte hålla med! Men gallblåseväggen motionerades tämligen hårt av all ost, smör, grädde och olivolja som inmundigades och på den tredje dagen i Rimini kände jag att jag nog gör bäst i att hoppa över italiensk mat någon kväll för det allmänna välbefinnandets skull. Min ämnesomsättning klarar bara så många fettmiceller i blodströmmen samtidigt.

Jag lämnar Rimini och årets EBHS examination med en delad glädje med alla de som har ansträngt sig och klarat provet, och med hjärtliga lyckönskningar till de som inte gjorde det men tog sig så här långt, samt med nya vänner och kontakter bland examinatorgruppen. Min förhoppning är att fler och fler svenskar tar steget att göra provet. För egen del har både provet och detta nya uppdrag utgjort källor till fortsatt lärande och nätverkande.

Sist men inte minst vill jag framföra mitt tack till stiftelsen Börje Gabrielssons Minnesfond för att ha beviljat mig anslag för denna och tidigare resor. Era generösa bidrag möjliggör lärande och nätverksbygge mellan svensk och internationell handkirurgi.

Mohammad Asif Aslam
Biträdande överläkare, sektionschef
Sektionen för handkirurgi VO ortopedi och handkirurgi
Akademiska sjukhuset Uppsala
mohammad.asif.aslam@akademiska.se

Gruppfoto på examinatorerna i trappan på Palacongresso di Rimini, 2023-05-09